
Raport

Polscy prawnicy przed TSUE: 2004-2022

Rafał Bujalski

1. Wstęp.....	3
2. Coraz więcej polskich spraw i polskich prawników	4
3. Prawnicy z istotnym doświadczeniem w zdecydowanej mniejszości.....	4
4. Rekordziści, czyli TOP 12.....	5
5. Prawnicy na mapie Polski.....	5
6. Prawnicy i ich specjalizacje	6
7. Zasady opracowania raportu	6
8. Ranking prawników 3plus, czyli pełnomocników procesowych, którzy brali udział przynajmniej w trzech sprawach przed TSUE.....	7

Przed Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej trafia coraz więcej polskich spraw, w których uczestniczą prawnicy z naszego kraju. Wiele z tych spraw ma doniosłe znaczenie dla obrotu prawnego w Polsce (np. sprawy frankowe, podatkowe, czy dotyczące sporu o praworządność). Z drugiej strony są to zazwyczaj sprawy trudne, które wymagają od prawników specjalistycznej wiedzy i kompetencji. Nic więc dziwnego, że przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego (np. gminy) czy osoby fizyczne (np. konsumenci) stawają często przed poważnym problemem, komu powierzyć reprezentowanie ich interesów przed unijnymi sądami. Wskazówki w tym zakresie daje przygotowany przez Redakcję Publikacji Elektronicznych raport, który jako pierwszy w naszym kraju analizuje dotychczasowy udział polskich prawników w postępowaniach przed TSUE.

Kluczowe pytanie, na które raport daje odpowiedź, dotyczy tego, którzy polscy profesjonalni pełnomocnicy dysponują największym doświadczeniem w reprezentowaniu swoich klientów przed unijną Temidą. Nie mniej ważną kwestią jest ta, jakiego rodzaju specjalistów (tematyka spraw) można znaleźć w tym gronie. Wreszcie z raportu można dowiedzieć się także, gdzie w Polsce należy ich szukać.

Coraz więcej polskich spraw i polskich prawników

Od 2004 r. (a właściwie od 2005 r., kiedy zostało wszczęte pierwsze postępowanie i zapadło pierwsze orzeczenie w sprawie z udziałem polskiego pełnomocnika) do końca ubiegłego roku polscy pełnomocnicy reprezentujący swoich klientów, wzięli udział w **390 sprawach**, w których zapadło przynajmniej postanowienie (zob. kryteria wyodrębnienia danej sprawy opisane niżej w „Zasadach opracowania raportu”). Liczba ta **rośnie dynamicznie w ostatnich latach**. O ile w okresie 2019-2020 ilość polskich spraw przed TSUE wyniosła w sumie 51, o tyle **w ostatnich 2 latach osiągnęła ona liczbę 84 spraw za cały dwuletni okres**, co stanowi wzrost o 65 proc. w porównaniu do poprzedniego przedziału czasowego.

Jeśli chodzi o cały rozpatrywany okres 2004-2022, to w tym czasie przed TSUE wystąpiło **437 prawników**: adwokatów, radców prawnych i doradców podatkowych (o tym, jakiego rodzaju prawników uwzględnia raport piszemy niżej w „Zasadach opracowania raportu”). Podobnie jak w przypadku ilości spraw, liczba prawników występujących przed TSUE zwiększyła się znacznie zwłaszcza w ostatnich dwóch latach. W ubiegłym - 2022 roku - przed Trybunałem unijnym pojawiło się 71 polskich pełnomocników, z których aż 47 (66 proc.) po raz pierwszy.

Prawnicy z istotnym doświadczeniem w zdecydowanej mniejszości

Jednym z najważniejszych elementów naszego badania było ustalenie, jak dużo jest w Polsce prawników z istotnym doświadczeniem przed TSUE. Dla celów raportu przyjęliśmy, że prawnik z istotnym doświadczeniem to taki pełnomocnik, który reprezentował swoich klientów co najmniej 3 razy. Ze zestawienie takich prawników, z podaniem imienia i nazwiska, zawodu prawniczego, głównego miejsca prowadzenia działalności, ilości i specyfiki spraw umieściliśmy na samym końcu raportu (dalej „Ranking prawników 3plus”). Z zebranych danych wynika, że takich prawników mamy w Polsce tylko 33 (ok. 8 proc.). Pełnomocników, którzy pojawili się przed TSUE dwa razy, jest trochę więcej - 59 (ok. 14 proc.). Przeważającą większość (343 prawników - 78 proc.) stanowią natomiast prawnicy, którzy brali udział tylko w jednej sprawie przed unijną Temidą.

Rekordziści, czyli TOP 12

Badając statystyki, nie sposób było nie poddać się „pokusie” sprawdzenia, którzy konkretnie polscy prawnicy występują przed TSUE najczęściej. W ten sposób wykrystalizowała się nam czołówka pełnomocników z największym doświadczeniem przed unijnym Trybunałem. Liderem klasyfikacji okazał się **Przemysław Kamil Rosiak**, radca prawny z Warszawy, Partner Associate w KPMG Law, przewodniczący Stałej Delegacji przy Trybunale Sprawiedliwości, Sądzie i Trybunale EFTA, który jak dotąd występował w imieniu swoich klientów aż w 16 różnych tematycznie sprawach – w tym zwłaszcza dotyczących pomocy publicznej i ochrony środowiska. Kolejne miejsce na podium zajmuje **mec. Roman Rumpel**, radca prawny z Łodzi, specjalizujący się w sprawach dotyczących znaków towarowych UE, którego nazwisko widnieje w 11 orzeczeniach TSUE. Trzecie miejsce przypadło *ex aequo* aż trzem prawnikom-specjalistom w zakresie własności przemysłowej z Warszawy: **dr. Mariuszowi Kondratowi**, adwokatowi i rzecznikowi patentowemu, **Dorocie Rzążewskiej**, radcy prawnemu i rzecznikowi patentowemu oraz **Michałowi Siciarkowi**, adwokatowi, którzy reprezentowali swoich klientów przed TSUE w 10 sprawach. Szóste miejsce w tym gronie zajmuje z 7 sprawami również pełnomocnik w sprawach dotyczących unijnych znaków towarowych. Chodzi o **adw. Jakuba Mrozowskiego** z Izby Adwokackiej w Warszawie, obecnie niewykonującego zawodu (pracuje dla Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej). Siódma lokata, podobnie jak trzecia, ma charakter zbiorowy – przypadła bowiem aż sześciu osobom, z których każdy wystąpił przed TSUE po 6 razy. Są to ponownie specjaliści z zakresu własności przemysłowej: z Warszawy - **Karol Gajek**, adwokat i rzecznik patentowy, **Tomasz Grucelski**, także adwokat i rzecznik patentowy i **Michał Mazurek**, radca prawny; z Poznania - **Joanna Gwiazdowska**, radca prawny i z Krakowa - **Jakub Radłowski**, radca prawny i rzecznik patentowy. Jedynym prawnikiem w tym gronie, który nie zajmuje się sprawami dotyczącymi własności przemysłowej jest **Jerzy Martini**, doradca podatkowy z Warszawy, niekwestionowany lider wśród pełnomocników w sprawach podatkowych.

Prawnicy na mapie Polski

Przeglądając powyższą listę, nie sposób nie zauważyć, że miastem, w którym można znaleźć najwięcej prawników z najbogatszym doświadczeniem przed TSUE, jest Warszawa (w sumie 9 prawników). Potwierdza to Ranking prawników 3plus. Wynika z niej, że wśród 33 pełnomocników aż 19 to prawnicy ze stolicy.

Co ciekawe, jeśli przyjmiemy dla celów naszej analizy kryterium liczbowe w postaci minimalnej ilości trzech „unijnych” prawników w danym mieście, to okaże się, że jedynym miastem oprócz Warszawy, które je wypełnia, jest Kraków (4 pełnomocników).

Prawnicy i ich specjalizacje

Z zestawienia TOP-12 wynika także, że dominują w nim zdecydowanie **specjaliści od znaków towarowych i wzorów przemysłowych** (10 pełnomocników). Ową tendencję potwierdza Ranking prawników 3plus. Na jej podstawie można łatwo ustalić, że spośród 33 prawników, którzy brali udział przynajmniej w trzech sprawach przed TSUE, aż 19 specjalizuje się w tych właśnie zagadnieniach. Jeśli chodzi o inne problematyki, to w Rankingu prawników 3plus znaleźć można pełnomocników, którzy reprezentowali swoich klientów w sprawach pomocy publicznej (5 prawników), podatków i prawa telekomunikacyjnego (po 3), oraz prawa konkurencji (2)¹.

Zasady opracowania raportu

Źródłem danych dla raportu były teksty orzeczeń TSUE w językach francuskim, angielskim i polskim, dostępne na oficjalnej stronie internetowej tego sądu: <https://curia.europa.eu>. Raport obejmuje te sprawy, w których do końca 2022 r. zapadło przynajmniej postanowienie, przy czym nie musiało ono kończyć sprawy.

O wyodrębnieniu danej sprawy decydowała zasadniczo jej sygnatura. A zatem, jeżeli jedną i tę samą sygnaturę posiadały postanowienie (jedno lub więcej) oraz wyrok, to były one liczone jako wydane w jednej sprawie. Występujące w niektórych sygnaturach za rokiem sprawy tzw. sufiksy (np. T-30/20 DEP) nie powodowały uznania sprawy z sufiksem za osobną wobec sprawy z sygnaturą bez sufiksu (np. T-30/20). Podobnie, orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości rozpatrujące odwołania od orzeczeń Sądu UE, były traktowane jako kontynuacja tych ostatnich, czyli na oba orzeczenia patrzyliśmy jako na wydane w tej samej sprawie. Wreszcie, jako jedna i ta sama sprawa były traktowane sprawy połączone przez Trybunał, w których zapadło jedno wspólne rozstrzygnięcie.

Jako odrębne sprawy były natomiast liczone sprawy z różnymi sygnaturami, nawet jeśli dotyczyły tego samego skarżącego i miały jakiś związek ze sprawą z przeszłości.

Bardzo istotnym elementem zasad, którymi kierowaliśmy się tworząc raport, jest kwestia tego, **jakich prawników uwzględnia zestawienie**. Dla potrzeb raportu przyjęliśmy, że są to reprezentanci uczestników postępowania przed TSUE, którzy w treści orzeczeń są opisani jako adwokaci, radcowie prawni lub doradcy podatkowi². W raporcie nie znaleźli się więc prawnicy, którzy w treści orzeczeń są oznaczeni jako pełnomocnicy rządu polskiego, polskich instytucji i organów państwowych³.

1) Skoro mowa o specjalizacjach polskich prawników, to warto kilka słów poświęcić samym sprawom przez nich prowadzonym, biorąc pod uwagę ich problematykę. Z raportu wynika, że na 390 spraw, w których wystąpili przed TSUE polscy prawnicy, reprezentując swoich klientów, 125 to sprawy dotyczące znaków towarowych i wzorów przemysłowych (32 proc.) a 72 to sprawy podatkowe (18 proc.). Pozostałe problematyki są już „reprezentowane” znacznie rzadziej: 18 spraw dotyczyło ochrony konsumentów (5 proc.), 16 spraw - pomocy publicznej (4 proc.), po 12 spraw (3 proc.) - energetyki i ochrony środowiska.

2) Ci ostatni mogą reprezentować strony postępowania krajowego w postępowaniu preiudycjalnym przed unijnym Trybunałem, nawet w przypadku, gdy nie są radcami prawnymi lub adwokatami (wyjątek od zasady przymusu radcowsko-adwokackiego przed TSUE).

3) Należy pamiętać, że pełnomocnika rządu lub instytucję państwową w sprawie przed TSUE może wspierać adwokat lub radca prawny.

Ranking prawników 3plus, czyli pełnomocników procesowych, którzy brali udział przynajmniej w trzech sprawach przed TSUE

- 1) **Przemysław Kamil Rosiak**, radca prawny, Warszawa, 16 spraw: m.in. pomoc publiczna i ochrona środowiska
- 2) **Roman Rumpel**, radca prawny, Łódź, 11 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
- 3) **Mariusz Kondrat**, adwokat i rzecznik patentowy, Warszawa, 10 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Dorota Rzążewska, radca prawny i rzecznik patentowy, Warszawa, 10 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Michał Siciarek, adwokat, Warszawa, 10 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
- 6) **Jakub Mrozowski**, adwokat, obecnie EUIPO, 7 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
- 7) **Karol Gajek**, adwokat i rzecznik patentowy, Warszawa, 6 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Tomasz Grucelski, adwokat i rzecznik patentowy, Warszawa, 6 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Joanna Gwiazdowska, radca prawny, Poznań, 6 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Jerzy Martini, doradca podatkowy, Warszawa, 6 spraw: podatki
Michał Mazurek, radca prawny, Warszawa, 6 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Jakub Radłowski, radca prawny i rzecznik patentowy, Kraków, 6 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
- 13) **Marek Jeżewski**, adwokat, Warszawa, 5 spraw: prawo konkurencji i energetyka
Magdalena Krekora, adwokat i rzecznik patentowy, Kraków, 5 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Ewa Skrzydło-Tefelska, radca prawny, Warszawa, 5 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Ryszard Skubisz, radca prawny i rzecznik patentowy, Lublin, 5 spraw: znaki towarowe i wzory przemysłowe
- 17) **Jarosław Dudzik**, radca prawny, Lublin, 4 sprawy: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Sławomir Dudzik, radca prawny i doradca podatkowy, Kraków, 4 sprawy: prawo telekomunikacyjne, bankowość, prawo konkurencji
Piotr Hoffman, adwokat, Warszawa, 4 sprawy: dostęp do dokumentów unijnych
Beata Matusiewicz-Kulig, adwokat, Kraków, 4 sprawy: znaki towarowe i wzory przemysłowe
Lesław Mazur, radca prawny i doradca podatkowy, Warszawa, 4 sprawy: podatki
Tomasz Michalik, doradca podatkowy, Warszawa, 4 sprawy: podatki

---

Gracjan Pietras, adwokat, Warszawa, 4 sprawy: znaki towarowe i wzory przemysłowe, umowy w obrocie gospodarczym

Dariusz Piróg, radca prawny, Warszawa, 4 sprawy: znaki towarowe i wzory przemysłowe

25) Justyna Aftyka, radca prawny i rzecznik patentowy, Warszawa, 3 sprawy: znaki towarowe i wzory przemysłowe

Elżbieta Barembruch, radca prawny, Warszawa, 3 sprawy: telekomunikacja

Tomasz Gawrylczyk, radca prawny i rzecznik patentowy, Warszawa, 3 sprawy: znaki towarowe i wzory przemysłowe

Katarzyna Gruszecka-Spychała, radca prawny, Gdynia, 3 sprawy: pomoc publiczna

J. Jurczyk, adwokat, 3 sprawy: pomoc publiczna

Tomasz Tadeusz Koncewicz, adwokat, Gdynia, 3 sprawy: pomoc publiczna

Marcin Leśny, radca prawny, Poznań, 3 sprawy: pomoc publiczna

Dorota Pawłowska, radca prawny, obecnie sędzia WSA, 3 sprawy: telekomunikacja

Ewelina Pijewska, radca prawny, Warszawa, 3 sprawy: znaki towarowe i wzory przemysłowe

LEX Kancelaria Prawna

Najlepszy LEX
dla prawników!

Testuj
bezpłatnie
przez
14 dni

- codzienne aktualizacje treści
- najlepsi eksperci
- ponad 4000 komentarzy
i monografi ze wszystkich dziedzin
- największa na rynku baza glosów
- 12 modułów specjalistycznych
do wyboru, w tym **LEX Prawo
Europejskie**